

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก .
สถิติที่สำนักงานวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สูตรการคำนวณมัธยฐานเลขคณิต (Arithmetic Mean)

(Walpole, 1978).

$$\bar{X} = \frac{\sum_{i=1}^N X_i}{N}$$

เมื่อ $\bar{X}$ = ค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

$\sum_{i=1}^N X_i$ = ผลรวมของคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนของกลุ่มตัวอย่าง

2. สูตรการคำนวณหาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

(Walpole, 1978).

$$S.D. = \sqrt{\frac{N \left(\sum_{i=1}^N X_i^2 \right) - \left(\sum_{i=1}^N X_i \right)^2}{N(N-1)}}$$

เมื่อ S.D. = ความเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่มตัวอย่าง

N = จำนวนคนในกลุ่มตัวอย่าง

$\sum_{i=1}^N X_i^2$ = ผลรวมของคะแนนของกลุ่มตัวอย่างยกกำลังสอง

$\sum_{i=1}^N X_i$ = ผลรวมของคะแนนของกลุ่มตัวอย่าง

3. สูตรการคำนวณการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-way Analysis of Variance) โดยใช้วิธีการทดสอบความแตกต่างรายคู่ (Scheffe's method)

(บุญธรรม, 2531).

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ MS_b = ค่าความแปรปรวนระหว่างกลุ่ม

MS_w = ค่าความแปรปรวนภายในกลุ่ม

4. สูตรการคำนวณวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบพอยท์ ไบซีเรียล (The Point Biserial Correlation Coefficient ; $r_{pt.bis}$) (อุทุมพร, 2531).

$$r_{pt.bis} = \frac{\bar{X}_{.1} - \bar{X}_{.0}}{S_x} \frac{n_1 n_0}{n(n-1)}$$

เมื่อ $\bar{X}_{.1}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับค่า 1

$\bar{X}_{.0}$ = ค่าเฉลี่ยของกลุ่มที่ได้รับค่า 0

S_x = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของกลุ่ม

n_1 = จำนวนคนในกลุ่มที่ได้ค่า 1

n_0 = จำนวนคนในกลุ่มที่ได้ค่า 0

n = $n_1 + n_0$

5. สูตรการคำนวณค่าคะแนนที (T - Score)

(Hathaway and McKinley, 1967).

$$T = 50 + \frac{10(X_i - M)}{S.D.}$$

เมื่อ X_i = ค่าของคะแนนจากการทำแบบทดสอบ

M = ค่าเฉลี่ยของคะแนนจากการทำแบบทดสอบ

$S.D.$ = ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนน

ภาคผนวก ข .

- หนังสือราชการ
- แบบสอบถาม

ที่ ทม 0510/ 4/69

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

25 กรกฎาคม 2537

เรื่อง ขออนุญาตใช้แบบทดสอบ

เรียน พันโทหญิงละออ พงษ์พานิช

ด้วย นายเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของ
นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น มีความประสงค์ขอใช้แบบ
ทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี ไอ (MMPI) ของ พันโทหญิง ละออ พงษ์พานิช แผนกจิตเวช โรงพยาบาล
พระมงกุฎเกล้าฯ เพื่อเก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
ใคร่ขออนุญาต พันโทหญิงละออ พงษ์พานิช ให้ นายเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ ใช้แบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม
พี ไอ (MMPI) เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็นอย่างยิ่ง
ว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณ ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมพงษ์ จันทรโพธิ์ศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. 236903

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ บัณฑิตศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ โทร. 2557

ที่ ทบ. 0510/ศษ.

วันที่ 1 สิงหาคม 2537

เรื่อง ขอยืมแบบทดสอบทางจิตวิทยา

เรียน หัวหน้าภาควิชาจิตเวช

ด้วย นายเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ นักศึกษาปริญญาโทสาขาจิตวิทยาการศึกษา กำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง การศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น ซึ่งการศึกษาครั้งนี้จำเป็นต้องใช้แบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี ไอ (MMPI) เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูล สำหรับทำวิทยานิพนธ์ ในการนี้ คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ใคร่ขออนุญาตภาควิชาจิตเวช คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ให้ นายเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ ยืมแบบทดสอบ เอ็ม เอ็ม พี ไอ (MMPI) เพื่อดำเนินการเก็บข้อมูลสำหรับทำวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ จำนวน 100 ชุด

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ หวังเป็นอย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้ด้วย

๑๖/๘/๓๗
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิตย์ บุหงามงคล)
ประธานคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ทบวงการศึกษาระดับปริญญาตรี จังหวัดขอนแก่น
ปี: 1870/37
วัน: 3 ธ.ค.
เวลา: 09:40 น.

ที่ ทม 0510/ 4170

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น
อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น 40002

25 กรกฎาคม 2537

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลในการทำวิทยานิพนธ์

เรียน ผู้อำนวยการวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

ด้วย นายเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ นักศึกษาปริญญาโท สาขาจิตวิทยาการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง การศึกษาลักษณะบุคลิกภาพของ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร-จังหวัดขอนแก่น ซึ่งได้กำหนดกลุ่มตัวอย่าง ประชากรในการศึกษาครั้งนี้ คือ นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ในหลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ รุ่นที่ 63 หลักสูตรทันตภิบาล รุ่นที่ 16 และหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม รุ่นที่ 10 โดยจะ ดำเนินการเก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 - 4 สิงหาคม 2537 เพื่อให้การศึกษานี้สำเร็จลุล่วง ไปด้วยดี บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น จึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ให้ นายเทอดศักดิ์ พรหมอารักษ์ ดำเนินการเก็บข้อมูลตามความประสงค์ด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น หวังเป็น อย่างยิ่งว่าคงได้รับความอนุเคราะห์ และขอขอบคุณมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

เพ็ญ ใส่อ่อน
- ผู้อำนวยการศูนย์

31.12.37

นายสมพงษ์ จันทร์โพธิ์ศรี
(นายสมพงษ์ จันทร์โพธิ์ศรี)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

โทร. (043) 236903

ayst
31.12.37

แบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของนักศึกษา ชั้นปีที่ 1 ปีการศึกษา 2537

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ไม่มีผลใด ๆ ต่อผู้ตอบแบบสอบถามเพียงแต่เป็นข้อมูลพื้นฐานทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามที่ใช้ประกอบการทำแบบวัดบุคลิกภาพ เอ็ม เอ็ม พี ๖๐ ให้นักศึกษาทำเครื่องหมาย / ลงใน () ที่ตรงกับความเป็นจริงและเติมคำหรือข้อความลงในช่องว่างให้ได้ใจความที่สมบูรณ์

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุปัจจุบัน (นับถึงวันที่ 1 มิถุนายน 2537)ปี

3. ภูมิลำเนา

() ในเขตเทศบาลหรือสุขาภิบาล () นอกเขตเทศบาล/สุขาภิบาล

4. ประสบการณ์การศึกษา หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) แล้ว

() ไม่เคยเรียน เพราะ

() เคยเรียนในสถาบันอื่นมาก่อน.....

○ วิทยาลัยครู (โปรดระบุ).....

○ มหาวิทยาลัย (โปรดระบุ).....

○ อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

5. ท่านได้รับทุนเข้าศึกษาในหลักสูตรใด.

- () ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ (ป.สศ.)
 () ประกาศนียบัตรทันตภิบาล
 () เจ้าหน้าที่งานเภสัชกรรม (จพภ.)

6. อาชีพของบิดา - มารดา

บิดา

มารดา

- ()รับราชการ (กระทรวง).....()
 ()ค้าขาย.....()
 ()รับจ้าง.....()
 ()พนักงานรัฐวิสาหกิจ.....()
 ()เกษตรกร.....()
 ()อื่น ๆ (โปรดระบุ).....()

7. บิดามารดาได้ให้การอบรมเลี้ยงดูท่านแบบใด

- () การอบรมเลี้ยงดูแบบประชาธิปไตย
 () การอบรมเลี้ยงดูแบบเข้มงวดกวดขัน
 () การอบรมเลี้ยงดูแบบปล่อยปละละเลย

8. ความรู้สึกของท่านต่อการเลือกเรียนในวิชาชีพนี้

- () ชอบ เพราะ () ได้มีโอกาสช่วยเหลือคนอื่น
 () เป็นอาชีพที่มีเกียรติ
 () ไม่ต้องไปสอบบรรจุเข้าทำงาน
 () ใช้เวลาเรียนน้อยและได้รับเงิน
 อุดหนุนในระหว่างเรียน
 () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

- () ไม่ชอบเพราะ () ลำบากต้องทำงานในที่ทุรกันดาร
- () เป็นอาชีพบริการ ต้องเร่ร่อนผู้อื่น
- () บิดามารดา บังคับให้มาเรียน
- () สอบเข้าเรียนอื่นไม่ได้
- () ไม่เป็นอิสระ
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
- () อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

ภาคผนวก ค.

- ความเป็นมาของวิทยาลัย
- หลักสูตร

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

1. ประวัติความเป็นมา

วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น เป็นหนึ่งในสี่สถาบันการศึกษา สังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข เริ่มเปิดดำเนินการมาตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2507 นับถึงปัจจุบันได้ 30 ปี

ในแรกเริ่มก่อตั้งนั้นได้ใช้สถานที่หน่วยควบคุมคุณภาพ จังหวัดราชบุรี เป็นสถานที่ชั่วคราว โดยเปิดดำเนินการเมื่อวันที่ 1 ตุลาคม 2506 ใช้ชื่อว่า "ศูนย์ฝึกและอบรมอนามัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" สังกัดกองการศึกษาและฝึกอบรม กรมอนามัย และเมื่อการก่อสร้างอาคารสถานที่ที่จังหวัดขอนแก่นเสร็จเรียบร้อย เมื่อปี พ.ศ. 2507 ก็ได้ย้ายที่ทำการมายังสถานที่ในปัจจุบัน คือ เลขที่ 90/1 ถนนอนามัย ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น

วิทยาลัย ฯ ได้มีการพัฒนาและปรับปรุง เพื่อให้เหมาะสมกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปจากแรกเริ่มที่ทำหน้าที่ด้านการฝึกอบรม และผลิตนักศึกษาเพียงหนึ่งหลักสูตร คือ "พนักงานอนามัย" ปัจจุบันวิทยาลัย ฯ ได้ผลิตนักศึกษาหลักสูตรประจำ 3 หลักสูตร และมีการดำเนินกิจกรรมด้านการพัฒนากำลังคน และด้านวิชาการอีกหลายประการ

พัฒนาการสำคัญที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมต่าง ๆ ของวิทยาลัย ฯ พอสรุปได้ดังนี้

พ.ศ. 2509 ปรับปรุงหลักสูตรการศึกษาสำหรับพนักงานอนามัยเป็น "วิชาพนักงานอนามัยจิตอาสา"

พ.ศ. 2517 เปลี่ยนชื่อจาก "ศูนย์ฝึกและอบรมอนามัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เป็น "ศูนย์ฝึกอบรมการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ"

พ.ศ. 2521 เปลี่ยนชื่อจาก "ศูนย์ฝึกอบรมการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เป็น "วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" และเปิดอบรมหลักสูตร "สาธารณสุขอำเภอ"

- พ.ศ. 2522 เปิดการสอนหลักสูตรทันตภิบาล โดยตั้งโรงเรียนทันตภิบาลขึ้นในวิทยาลัย ฯ ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็น "ภาควิชาทันตภิบาล" และเปิดอบรมหลักสูตร "ผู้ช่วยสาธารณสุขอำเภอ"
- พ.ศ. 2528 เปิดการสอนหลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม โดยตั้งโรงเรียนเจ้าพนักงานเภสัชกรรมขึ้นในวิทยาลัย ฯ ซึ่งปัจจุบันเปลี่ยนเป็น "ภาควิชาเภสัชกรรม" และร่วมในการเปิดการสอนหลักสูตรสาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง) โดยศึกษาที่วิทยาลัย ฯ 9 เดือน และศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัยมหิดล 2 ปี
- พ.ศ. 2529 เปิดอบรมหลักสูตร "ผู้บริหารการสาธารณสุขระดับกลาง" เป็นรุ่นแรก และหลักสูตร "เจ้าหน้าที่บริหารการสาธารณสุขระดับต้น"
- พ.ศ. 2531 เปิดอบรมหลักสูตร "หัวหน้าสถานอนามัย" และ "ปรับเปลี่ยนสายงานเจ้าหน้าที่สาธารณสุข เป็น เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน"
- พ.ศ. 2532 เปิดสอนหลักสูตร "สาธารณสุขศาสตรบัณฑิต (ต่อเนื่อง)" ร่วมกับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยศึกษาที่วิทยาลัย ฯ 1 ปี ศึกษาที่มหาวิทยาลัยขอนแก่น 2 ปี
- พ.ศ. 2537 เปลี่ยนชื่อจาก "วิทยาลัยการสาธารณสุขภาคตะวันออกเฉียงเหนือ" เป็น "วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น"

จะเห็นได้ว่า กิจกรรมที่วิทยาลัย ฯ ได้รับผิดชอบตลอดมา คือ การจัดการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาเจ้าหน้าที่ระหว่างประจำการ และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน และการศึกษาต่อเนื่อง กิจกรรมดังกล่าวข้างต้น นับเป็นงานสำคัญยิ่งในการพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข ซึ่งได้ดำเนินการโดยสอดคล้องกับการพัฒนาระบบบริการสาธารณสุขตลอดมา และเพื่อให้การปฏิบัติตามภาระกิจดังกล่าวสำเร็จไปด้วยดี อย่างมีประสิทธิภาพ วิทยาลัย ฯ ในฐานะสถาบันการศึกษาด้านสาธารณสุข จึงจะต้องมีบทบาท ในเรื่อง "การสร้างองค์ความรู้ทางด้านสาธารณสุข" เพื่อจะได้นำภูมิปัญญาที่เกิดขึ้น ไปสู่การพัฒนาระบบบริการและการพัฒนากำลังคนต่อไป

2. โครงสร้างการบริหารงานของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธร จังหวัดขอนแก่น

วิทยาลัยการสาธารณสุข ฯ ขอนแก่น เป็นหน่วยงานในราชการบริหารส่วนกลางสังกัดสถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ในกรอบอัตรากำลัง 3 ปี พ.ศ. 2530-2532 แบ่งหน่วยงานออกเป็น 1 งาน 1 ฝ่าย และ 5 ภาควิชา

วิทยาลัย ฯ ได้จัดโครงสร้างการบริหารงาน โดยแบ่งโครงสร้างหลัก ฯ ออกเป็น 3 ส่วนคือ

1) ส่วนสนับสนุน ได้แก่

ก. งานธุรการ รับผิดชอบงานธุรการ งานการเงินและการบัญชี งานพัสดุครุภัณฑ์ งานทะเบียนบริหารและงานพาหนะของวิทยาลัย ฯ

ข. ฝ่ายพัฒนาและส่งเสริมการศึกษา รับผิดชอบในการประสานงานในการจัดการฝึกอบรม ทั้งด้านบริหารและวิชาการ งานการปกครองและกิจกรรมนักศึกษา งานประเมินผลการเรียนการสอน งานทะเบียนประวัติ และงานบริการการศึกษาของวิทยาลัย ฯ

2) ส่วนวิชาการ ได้แก่ ภาควิชาทั้ง 5 ภาควิชา คือ

ก. ภาควิชาพื้นฐาน รับผิดชอบงานสอนวิชาพื้นฐานทั่ว ๆ ไปของหลักสูตรต่าง ๆ ภายในวิทยาลัย ฯ ได้แก่ วิชาในหมวดวิชาสังคมศาสตร์ และหมวดวิชาวิทยาศาสตร์

ข. ภาควิชาบริหารสาธารณสุข รับผิดชอบสอนหมวดวิชาการบริหารงานทั่วไป การบริหารสาธารณสุข และรับผิดชอบด้านวิชาการ โดยการจัดการศึกษาอบรมด้านบริหาร

ค. ภาควิชาสาธารณสุขชุมชน รับผิดชอบงานสอนหมวดวิชาสุขภาพ ภาควิชา รักษาพยาบาลและหมวดวิชาส่งเสริมสุขภาพ

ง. ภาควิชาทันตภิบาล รับผิดชอบสอนหมวดวิชาทันตกรรมหัตถการ หมวดวิชา ทันตกรรมชุมชนและหมวดวิชาทันตศัลยกรรมศาสตร์

จ. ภาควิชาเภสัชกรรม รับผิดชอบสอนหมวดวิชาเภสัชวิทยา และหมวดวิชาเภสัชกรรมโรงพยาบาล

3) โครงการพิเศษ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาในด้านต่าง ๆ ในลักษณะที่ไม่อาจจัดให้เป็น ความรับผิดชอบของหน่วยงานใดหน่วยงานหนึ่งเป็นการเฉพาะ โดยจัดการบริหารในลักษณะของ

คณะกรรมการ เช่น โครงการตำรา ร้านค้าสวัสดิการ หน่วยคอมพิวเตอร์ คลินิกนอกเวลาราชการ เป็นต้น

3. หน้าที่ความรับผิดชอบ

วิทยาลัย ฯ ขอนแก่น มีหน้าที่ความรับผิดชอบหลัก 7 ประการ ได้แก่

1) จัดการศึกษาพื้นฐาน เพื่อผลิตบุคลากรสาธารณสุขตามหลักสูตรต่าง ๆ มี 3 หลักสูตร ได้แก่

ก. หลักสูตรเจ้าพนักงานสาธารณสุข (พนักงานอนามัย) จำนวน 400 คน

ข. หลักสูตรทันตภิบาล จำนวน 140 คน

ง. หลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม จำนวน 100 คน

2) จัดอบรมระหว่างประจำการ ทั้งด้านวิชาการและบริหาร

ก. ด้านบริหาร

- หลักสูตรผู้บริหารสาธารณสุขระดับกลาง ปีละ 1 รุ่น

- หลักสูตรผู้บริหารสาธารณสุขระดับต้น ปีละ 2 รุ่น

- หลักสูตรหัวหน้าสถานอนามัย ปีละ 3 รุ่น

ข. ด้านวิชาการ จัดอบรมทั้งด้านวิชาการกับบุคลากรประจำการ เช่น อบรมวิชาการทันตภิบาล เจ้าพนักงานเภสัชกรรม และพนักงานอนามัย อบรมพัฒนาอาจารย์ เป็นต้น

3) จัดการศึกษาต่อเนื่อง

วิทยาลัย ฯ รับผิดชอบจัดการศึกษาต่อเนื่องให้แก่เจ้าหน้าที่สาธารณสุขในสายงาน เจ้าพนักงานสาธารณสุขชุมชน (พนักงานอนามัยและผดุงครรภ์) ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ ร่วมกับมหาวิทยาลัยขอนแก่น และมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งมีระยะเวลาการศึกษา 3 ปี โดยศึกษาที่วิทยาลัยการสาธารณสุข 1 ปี และในมหาวิทยาลัยอีก 2 ปี มีนักศึกษาปีละ 40 คน

4) ประสานงานในการจัดประชุม

อบรมสัมมนาต่าง ๆ ที่กระทรวงสาธารณสุขจัดขึ้น เช่น การประชุมผู้บริหารสาธารณสุขระดับสูง การจัดประชุมหัวหน้าฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นต้น รวมทั้งปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามนโยบายและการมอบหมายของกระทรวงสาธารณสุข

5) หน้าที่ "ผู้นำทางด้านวิชาการ" ในฐานะของสถาบันการศึกษา

สถาบันศึกษามีหน้าที่สำคัญนอกจากการศึกษาพื้นฐาน การฝึกอบรม และการศึกษาต่อเนื่องแล้ว ยังมีหน้าที่สำคัญอีกอันหนึ่งคือ การสร้างองค์ความรู้ ซึ่งหมายถึงการวิจัย การจัดเวทีการแสดงผลทางวิชาการ เพื่อให้ได้ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านสาธารณสุข อันจะสามารถนำไปใช้ประโยชน์ทั้งในการสอนและการพัฒนาบริการไปพร้อม ๆ กัน ดังนั้นวิทยาลัยการสาธารณสุขจึงต้องมีหน้าที่ที่จะดำเนินการและสนับสนุนให้มีการดำเนินการวิจัย โดยเฉพาะการวิจัยระบบสาธารณสุข และจะต้องเป็นผู้นำและผู้ดำเนินการให้เกิดเวทีที่ผู้ปฏิบัติและนักวิชาการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบสาธารณสุข ได้มาพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน อันจะนำไปสู่แนวคิดใหม่ หรือความรู้ใหม่ ๆ ได้

6) หน้าที่ในการให้บริการสาธารณสุขแก่ประชาชนทั่วไป ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการจัดการศึกษา

7) หน้าที่ในการให้บริการการศึกษาทางด้านสาธารณสุขแก่ประชาชนและหน่วยงานอื่น ๆ

หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์
(ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533)
สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

1. ชื่อหลักสูตร

ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์

Certificate of Public Health Program

(Junior Health Worker)

2. ชื่อประกาศนียบัตร

ไทย ชื่อเต็ม ประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์

ชื่อย่อ ป.สศ.

อังกฤษ ชื่อเต็ม Certificate of Public Health

ชื่อย่อ Cert. P.H.

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข

4. ปรัชญาการศึกษา

หลักสูตรประกาศนียบัตรสาธารณสุขศาสตร์ เป็นหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ของสาขาวิชาชีพสาธารณสุขที่มุ่งหมายให้ความรู้ ความสามารถ ทักษะ เจตคติ คุณธรรมและความก้าวหน้าทางวิชาการต่อการนำไปประกอบวิชาชีพทางด้านสาธารณสุขให้สอดคล้องกับการพัฒนาสาธารณสุขของชาติ

5. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

5.1 วัตถุประสงค์ทั่วไป

เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาระดับถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ มีคุณธรรม มีความคิดริเริ่มในการนำความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ สังคมศาสตร์ และความรู้ที่เกี่ยวกับวิชาชีพ ไปประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานสาธารณสุขได้อย่างเหมาะสม

5.2 วัตถุประสงค์เฉพาะ ผู้สำเร็จการศึกษาสามารถ

5.2.1 นำความรู้เกี่ยวกับวิชาชีพไปใช้ปฏิบัติงานและสนับสนุนงานด้านส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันโรค การรักษาพยาบาลเบื้องต้นและฟื้นฟูสมรรถภาพของชุมชนได้

5.2.2 นำหลักวิทยาศาสตร์และสังคมศาสตร์ไปใช้ปฏิบัติงานสนับสนุนงานด้านสาธารณสุขได้

5.2.3 บริหารทรัพยากรได้อย่างถูกต้องตามระเบียบปฏิบัติราชการ

5.2.4 ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีเจตคติที่ดีในการทำงาน

5.2.5 ติดต่อประสานงานกับผู้ร่วมงาน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องอย่างมีประสิทธิภาพ

5.2.6 นำความรู้พื้นฐานไปใช้เพื่อการศึกษาได้

6. กำหนดการเปิดสอน

ปีการศึกษา 2534

7. อาจารย์ผู้ทำการสอน

อาจารย์ประจำวิทยาลัยการสาธารณสุขทุกแห่ง และอาจารย์พิเศษจากหน่วยงานต่าง ๆ ในและนอกสังกัดกระทรวงสาธารณสุข

8. จำนวนนักศึกษา

รับนักศึกษาประมาณวิทยาลัยละ 200 คน ต่อปี

9. คุณสมบัติของผู้มีสิทธิเข้าศึกษา

- 9.1 จบหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย (ม.6) โปรแกรมกลุ่มวิชาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ หรือจบหลักสูตรประโยคมัธยมศึกษาตอนปลายสายสามัญ (ม.ศ. 5) แผนก วิทยาศาสตร์ หรือกลุ่มวิชาชีพทางด้านสาธารณสุขที่เรียนวิชาวิทยาศาสตร์ ไม่น้อยกว่า 15 หน่วย การเรียนหรือ 30 หน่วยกิต ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (ไม่รับเทียบเท่า)
- 9.2 สัญชาติไทย
- 9.3 อายุ 16-25 ปีบริบูรณ์ โดยนับถึงวันเปิดรับสมัคร
- 9.4 ภูมิลำเนาของผู้สมัคร ต้องอยู่ในเขตที่กำหนดอย่างน้อย 1 ปี
 - ในจังหวัดหรือท้องที่ซึ่งกำหนดท้องที่รับสมัครไว้ให้รับสมัครบุคคลในท้องที่นั้น และพื้นที่ใกล้เคียง โดยให้สอบแข่งขันเฉพาะบุคคลที่สมัครในท้องที่นั้นและท้องที่ ใกล้เคียง
 - ถ้าผู้สมัครย้ายภูมิลำเนาไปท้องที่อื่นเพื่อการศึกษา ต้องมีหลักฐานบิดามารดามีภูมิลำเนา ในจังหวัดหรือท้องที่นั้นไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 9.5 ไม่มีโรคติดต่อหรือโรคสำคัญที่จะ เป็นอุปสรรคต่อการเรียน
- 9.6 มีความประพฤติดี
- 9.7 มีคุณสมบัติอื่น ๆ ครบถ้วนตามที่ระบุไว้ในพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการพลเรือน

10. วิธีการคัดเลือกเข้าศึกษา

โดยการสอบคัดเลือก

11. สถานที่และอุปกรณ์การสอน

ใช้สถานที่และอุปกรณ์การสอนของวิทยาลัยการสาธารณสุขทุกแห่ง

12. ห้องสมุด

ต้องมีหนังสือ ตำราเรียน วารสาร และสิ่งตีพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรนี้

13. งบประมาณ

สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข กระทรวงสาธารณสุข

14. ระบบการศึกษา

๑. ระบบการศึกษา ระบบหน่วยกิตทวิภาค โดยแบ่งการศึกษาเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ และ 2 ภาคการศึกษาฤดูร้อน ดังนี้

ชั้นปีที่ 1

ภาคการศึกษาที่ 1	5	เดือน
ภาคการศึกษาที่ 2	5	เดือน
ภาคการศึกษาที่ 3 (ภาคฤดูร้อน)	2	เดือน

ชั้นปีที่ 2

ภาคการศึกษาที่ 1	5	เดือน
ภาคการศึกษาที่ 2	5	เดือน
ภาคการศึกษาที่ 3 (ภาคฤดูร้อน)	2	เดือน

หมายเหตุ ภาคการศึกษาที่ 2 ชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 เป็น ปฏิบัติงานภาคสนาม

การคิดหน่วยกิตแต่ละรายวิชาหรือหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้

1. การบรรยาย หรือการเรียนการสอนที่เทียบเท่าให้คิด 1 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคการศึกษา หรือไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมง เป็นปริมาณการศึกษา 1 หน่วยกิต
2. การปฏิบัติ การทดลอง การฝึก หรือการสอนที่เทียบเท่า ให้คิด 2-3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคการศึกษา หรือระหว่าง 30-45 ชั่วโมง เป็นปริมาณการศึกษา 1 หน่วยกิต
3. การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม (การฝึกปฏิบัติงานภาครักษา และการฝึกปฏิบัติชุมชน) ให้คิด 3-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ตลอดภาคการฝึกภาคสนาม หรือระหว่าง 45-90 ชั่วโมง เป็นปริมาณการศึกษา 1 หน่วยกิต

15. ระยะเวลาการศึกษา

2 ปีการศึกษา

16. หลักสูตร จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร 85 หน่วยกิต

โครงสร้างหลักสูตร

1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
(1) กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	6 หน่วยกิต
(2) กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3 หน่วยกิต
(3) กลุ่มวิทยาศาสตร์	3 หน่วยกิต
(4) กลุ่มวิชาภาษา	5 หน่วยกิต
(5) กลุ่มวิชาคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	13 หน่วยกิต
2) หมวดวิชาเฉพาะ	52 หน่วยกิต
(1) กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	8 หน่วยกิต
(2) กลุ่มวิชาชีพเฉพาะ	32 หน่วยกิต
(3) กลุ่มวิชาปฏิบัติ	12 หน่วยกิต
3) หมวดวิชาเลือกเสรี	3 หน่วยกิต

หลักสูตรทันตภิบาล พุทธศักราช 2529

1. ชื่อหลักสูตร

- หลักสูตรทันตภิบาล
พุทธศักราช 2524 , ปรับปรุงพุทธศักราช 2529
- Curriculum of Dental Nurse 1981, Revised in 1986.

2. ชื่อประกาศนียบัตร

- ประกาศนียบัตรทันตภิบาล
- Certificate in Dental Nurse.

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง
กระทรวงสาธารณสุข

4. ปรัชญา/วัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ผลิตทันตภิบาลที่มีความรู้ในขอบเขตของทันตภิบาลทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติสามารถ
ออกไปปฏิบัติงานทางทันตกรรมที่อยู่ในความรับผิดชอบได้เหมาะสมกับสภาวะการณความต้องการ
ของสังคม และสอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ โดยฝึกฝนให้นักศึกษา
สามารถใช้ความรู้ความสามารถ รู้จักใช้เหตุผลและขั้นตอนในการทำงาน และประพฤติตนอยู่ใน
กรอบจรรยาบรรณ ตระหนักถึงความสำคัญของทันตภิบาล ภูมิใจในความเป็นทันตภิบาล มี
ความสำนึกทางสังคม และรับผิดชอบหน้าที่ของตน

วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้ที่เข้าศึกษามีคุณสมบัติดังนี้

4.1 ความรู้ความสามารถทั่วไป

- นำเอาความรู้ด้านวิชาชีพไปใช้ปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพตามความต้องการของโรงเรียน โรงพยาบาล และหน่วยราชการอื่น
- สามารถตัดสินใจและแก้ปัญหาได้ถูกต้องและเหมาะสม
- ให้การปฐมพยาบาลเบื้องต้นเมื่อจำเป็น
- สามารถติดต่อประสานงานราชการโดยให้ความร่วมมือและมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
- ปฏิบัติงานตามหน้าที่กำหนด ได้ถูกต้องตามระเบียบราชการ

4.2 ความสามารถด้านทันตกรรม

- วางแผนและดำเนินการ ดูแลทันตสุขภาพแก่เด็กไม่เกิน 14 ปีได้โดยปฏิบัติงานในด้าน
- สืบตรวจและบันทึกสุขภาพช่องปากของนักเรียน
- วางแผนงานทันตสาธารณสุข
- อุดฟัน ынฟันแท้และฟันน้ำนม
- ถอนฟันโดยวิธี Infiltration
- ชุดหินน้ำลายและทำความสะอาดฟัน
- ตรวจ ให้การรักษาเบื้องต้นด้านทันตกรรม และส่งต่อผู้ป่วยที่อยู่นอกเหนือความสามารถได้
- วางแผนและดำเนินงานทันตสาธารณสุขได้ โดย
- ใช้ฟลูออไรด์ในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อป้องกันฟันผุในโรงเรียน
- รณรงค์ด้านทันตสุขภาพ
- ให้ความรู้ทันตศึกษาแก่นักเรียนและประชาชนทั่ว ๆ ไป เป็นรายกลุ่มรายบุคคลได้ถูกต้องและมีประสิทธิภาพ
- จัดการอบรมครู เจ้าหน้าที่สาธารณสุขอื่น ๆ พสส. , อสม. และอาสาสมัครสาธารณสุขอำเภอ นั้น ๆ
- ให้คำแนะนำทางด้านทันตสุขภาพแก่ผู้ปกครอง สตรีมีครรภ์ และเด็ก

5. คุณสมบัติของผู้ที่มีสิทธิเข้าศึกษา

- 5.1 สำเร็จ มศ. 5 สายวิทยาศาสตร์ หรือสายสามัญ กลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต หรือ ม. 6 โปรแกรม กลุ่มวิชา คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ (ไม่รับเทียบเท่า)
- 5.2 มีภูมิลำเนาในจังหวัดที่ได้รับทุนอย่างน้อย 1 ปี หรือ บิดา มารดา มีภูมิลำเนาในท้องถิ่น นั้นไม่น้อยกว่า 5 ปี
- 5.3 ไม่มีโรคติดต่อ หรือ โรคสำคัญที่เป็นอุปสรรค ต่อการเรียนรู้
- 5.4 มีความประพฤติดี
- 5.5 เป็นหญิงโสด สัญชาติไทย อายุ 17-25 ปี (นับถึงวันปิดรับสมัคร)

6. วิธีการและระเบียบการคัดเลือกผู้เข้าศึกษา

- 6.1 ผู้สมัครจะต้องสมัครเข้าสอบคัดเลือก ณ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดที่ได้รับการจัดสรรทุน
- 6.2 วันรับสมัครและวันสอบคัดเลือก กระทรวงสาธารณสุข กำหนดและแจ้งให้หน่วยงานเกี่ยวข้องทราบ เป็นคราว ๆ ไป (รับสมัครเดือนมีนาคม)
- 6.3 เอกสารประกอบการสมัคร
 - ประกาศนียบัตร หรือใบสุทธิหรือ รบ. 1 (ระเบียบการศึกษา)
 - รูปถ่ายขนาด 4 x 6 ซม. จำนวน 4 รูป
 - สมุดรายงานการศึกษา หรือระเบียบสะสม ทางการแนะแนว หรือใบรับรองความประพฤติจากอาจารย์
 - หลักฐานการเปลี่ยนชื่อ - สกุล (ถ้ามี)
 - สำเนาทะเบียนบ้าน
- 6.4 วิชาที่สอบ
 - คณิตศาสตร์
 - วิทยาศาสตร์
 - ภาษาอังกฤษ
 - ความรู้ทั่วไป
 - สัมภาษณ์ (สอบเฉพาะผู้ที่ผ่านการสอบข้อเขียนแล้ว)

6.5 ผู้สอบคัดเลือกได้ต้องทำสัญญาเข้าศึกษาตามแบบที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนด

7. ระบบการศึกษา

ภาคการศึกษา

จัดการศึกษาโดยแบ่งเป็น 2 ภาคการศึกษากติ ต่อปีการศึกษาโดยแต่ละภาคมีเวลาเรียนไม่น้อยกว่า 22 สัปดาห์

การกำหนดหน่วยกิต ถือหลักเกณฑ์ดังนี้

ภาคทฤษฎี 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาเรียนรวมกัน 18 ชั่วโมง (1 คาบ)

ต่อ 1 ภาคเรียน

ภาคปฏิบัติและการฝึกงาน 1 หน่วยกิต หมายถึง วิชาที่ใช้เวลาปฏิบัติรวมกัน 54 ชั่วโมง (3 คาบ) ต่อ 1 ภาคเรียน

8. ระยะเวลาการศึกษา 2 ปี

ปีที่ 1 ภาคที่ 1 ภาคทฤษฎี และปฏิบัติ 6 เดือน

ภาคที่ 2 ภาคทฤษฎี และปฏิบัติ 6 เดือน

ปีที่ 2 ภาคที่ 1 ภาคทฤษฎี และปฏิบัติในคลินิก 6 เดือน

ภาคที่ 2 ภาคทฤษฎี ปฏิบัติในคลินิกและฝึกงาน 6 เดือน

9. ตำแหน่งที่บรรจุ

- เจ้าหน้าที่งานทันตสาธารณสุข ระดับ 2

- อัตราเงินเดือน 4,510 บาท

10. ลักษณะการปฏิบัติงาน

ปฏิบัติงานด้านการป้องกัน รักษาทันตสาธารณสุขในเด็กอายุไม่เกิน 14 ปี ในโรงพยาบาล
ระดับอำเภอ

11. ข้อผูกพัน

- 1) ผู้ที่สอบคัดเลือกได้ต้องปฏิบัติตามสัญญาผู้ได้รับทุนการศึกษาตามแบบสัญญาที่กระทรวงสาธารณสุขกำหนดหากต้องยุติการศึกษา โดยฝ่าฝืนสัญญานี้ไม่ว่ากรณีใด ๆ จะต้องชดใช้เงินค่าเสียหาย และเงินค่าปรับในการรับทุนการศึกษา
- 2) เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วต้องรับราชการในกระทรวงสาธารณสุขเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 4 ปี
- 3) ผู้สำเร็จการศึกษาแล้วไม่ปฏิบัติตามสัญญา จะต้องชดใช้เงินค่าเสียหายและเงินค่าปรับให้แก่ทางราชการตามหนังสือสัญญา

12. หลักสูตร

(1) จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	84 หน่วยกิต
(2) โครงสร้างของหลักสูตร	
หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	24 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	5 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	2 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาภาษา	5 หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	12 หน่วยกิต
หมวดวิชาชีพ	56 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือก	4 หน่วยกิต

หลักสูตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม
พุทธศักราช 2530
สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข

1. ชื่อหลักสูตร

เจ้าพนักงานเภสัชกรรม

(Pharmacy Technician)

2. ชื่อประกาศนียบัตร

ประกาศนียบัตรเจ้าพนักงานเภสัชกรรม

(Certificate in Pharmacy Technician)

3. หน่วยงานที่รับผิดชอบ

- สถาบันพัฒนากำลังคนด้านสาธารณสุข สำนักงานปลัดกระทรวง
- โรงพยาบาลราชวิถี กรมการแพทย์

4. หลักการและเหตุผล

เภสัชกรมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบทั้งในด้านจ่ายยาให้แก่ผู้ป่วยภายนอก ภายนอกแล้วยังต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในด้านอื่น ๆ เช่น การผลิตยา น้ำเกลือ และการสนับสนุนงานด้านการสอบการจ่ายวัสดุการแพทย์ และนับตั้งแต่รัฐบาลได้มีนโยบายช่วยเหลือผู้มีรายได้น้อยให้สามารถรับการรักษาโดยไม่คิดมูลค่าและการช่วยเหลือการรักษาพยาบาลแก่ครอบครัว และตัวข้าราชการเอง ทำให้โรงพยาบาลมีผู้มาขอรับบริการเพิ่มขึ้นจากเดิมเป็นจำนวนมากทำให้เภสัชกรที่ประจำโรงพยาบาลซึ่งมีน้อยอยู่แล้วไม่สามารถจะให้บริการแก่ผู้มารับบริการได้อย่างเพียงพอ ซึ่งเป็นผลให้ผู้ป่วยหรือญาติของผู้ป่วยต้องมาเสียเวลาคอยรับการจ่ายยา และบริการด้านอื่น อันเป็นเหตุให้เสียเศรษฐกิจโดยใช่เหตุ และในแผนพัฒนาการฉบับที่ 5 กระทรวงสาธารณสุขมีนโยบายที่จะกระจาย

การบริการทางการแพทย์ออกสู่ชนบทให้มาก จึงได้มีการสร้างโรงพยาบาลประจำอำเภอให้ครบทุกอำเภอ ซึ่งจะช่วยให้ปัญหาการขาดแคลนเภสัชกรที่จะไปประจำโรงพยาบาลชุมชนต่าง ๆ เหล่านั้นให้มากยิ่งขึ้น เพราะเป็นที่ทราบกันคืออยู่แล้วว่า การกระจายของเภสัชกรไปอยู่ในท้องที่ชนบทนั้นมีน้อยมาก แม้ว่ามหาวิทยาลัยจะได้พยายามผลิตเภสัชกรให้มีจำนวนมากแล้วก็ตาม ดังนั้น กระทรวงสาธารณสุขจึงมีความจำเป็นที่จะต้องผลิตผู้ช่วยเภสัชกรขึ้นเพื่อช่วยเหลืองานบางอย่างของเภสัชกรที่ไม่ต้องใช้เทคนิคมากนัก และสนับสนุนงานสาธารณสุขมูลฐานในด้านกองทุนยาและเวชภัณฑ์ ตลอดจนงานอื่น ๆ ภายในโรงพยาบาลเพื่อสนับสนุนนโยบายของกระทรวงสาธารณสุขให้สามารถดำเนินการตามแผนพัฒนาสาธารณสุข ฉบับที่ 5 ได้เป็นผลดีต่อไป

เดิมนั้น กรมการแพทย์ได้ผลิตผู้ช่วยเภสัชกร หลักสูตร 1 ปี ครอบคลุมผู้วุฒิจบชั้น ม.ศ. 3 อยู่แล้ว แต่ความรู้ความสามารถที่มีอยู่ยังไม่สามารถสนองความต้องการที่จะมาบริการแก่ผู้มารับบริการจากโรงพยาบาลได้ ประกอบกับแผนการศึกษาของชาติได้เปลี่ยนระบบการศึกษาใหม่ทำให้ผู้จบ ม.ศ. 3 มีอายุน้อย ไม่สามารถจะออกมารับราชการได้ กระทรวงสาธารณสุขจึงเห็นสมควรที่จะเปลี่ยนคุณสมบัติของผู้เข้ารับการอบรมจาก ม.ศ. 3 หรือ ม.4 เป็น ม.6 และจัดทำหลักสูตรของผู้ช่วยเภสัชกรเสียใหม่ เพื่อให้เหมาะกับวิชาด้านเภสัชกรรม ความก้าวหน้าของผู้เรียนในอนาคต และนโยบายของกระทรวงที่จะให้ประชาชนได้มีสุขภาพดีถ้วนหน้าก่อน พ.ศ.

2543

5. วัตถุประสงค์

เพื่อให้ผู้สำเร็จการศึกษาตามหลักสูตรนี้แล้ว สามารถ

- 1) ปฏิบัติงานในฐานะเจ้าพนักงานเภสัชกรรมด้วยความพอใจ และมีจริยธรรม
- 2) ปฏิบัติงานตามระเบียบแบบแผนของทางราชการได้
- 3) จ่ายยาให้แก่ผู้ป่วยตามใบสั่งแพทย์ ภายใต้การควบคุมของเภสัชกรได้อย่างถูกต้อง
- 4) ให้คำแนะนำในการใช้ยาแก่ผู้ป่วยตามใบสั่งได้อย่างถูกต้อง
- 5) ประชุมแต่งยาภายใต้การควบคุมของเภสัชกรได้
- 6) ช่วยเภสัชกรดำเนินการจัดจ่ายยา วัสดุทางการแพทย์ ให้กับหน่วยงานภายในโรงพยาบาลได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสม

- 7) ช่วยเหลือขบวนการผลิตยาปราศจากเชื้อ
- 8) ปฏิบัติงานในด้านสาธารณสุขชุมชนในฐานะเจ้าพนักงานเภสัชกรรมได้อย่างถูกต้อง
- 9) ปฏิบัติงานร่วมกับผู้ร่วมงานอื่นได้เป็นอย่างดี

6. ขอบเขตบทบาทและหน้าที่ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานเภสัชกรรม

กระทรวงสาธารณสุขได้ทำการผลิตเจ้าพนักงานเภสัชกรรม (หลักสูตร 2 ปี) เพื่อให้ปฏิบัติงาน ณ โรงพยาบาลของกระทรวงสาธารณสุข โดยกำหนดเกณฑ์มาตรฐานการทำงานในขั้นต่ำและขอบเขตการปฏิบัติของงานด้านต่าง ๆ ที่ต้องปฏิบัติไว้ดังต่อไปนี้ ทั้งนี้ให้อยู่ภายใต้การควบคุมของผู้อำนวยการโรงพยาบาล

- 1) งานทางด้านบริการ สามารถให้บริการเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ได้
 1. จัดยาตามใบสั่ง
 2. ตรวจสอบยาตามใบสั่ง
 3. คิคราคา
 4. จ่ายยาตามใบสั่ง
 5. แนะนำวิธีใช้ยาตามใบสั่งยาของแพทย์
- 2) งานทางด้านฝ่ายผลิตยา สามารถดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ได้ถูกต้อง
 1. จัดเก็บ บำรุงรักษาเครื่องมือทางด้านเภสัชกรรม
 2. บำรุง เก็บรักษาครุภัณฑ์ทางด้านเภสัชกรรม
 3. ประชุมแต่งยาภายใต้การควบคุมของเภสัชกรรม (ผลิตยาตามตำรับในเภสัชกรตำรับโรงพยาบาล ซึ่งอยู่ภายใต้บัญชียาหลักแห่งชาติ ได้แก่ ยาตำราหลวง ยาน้ำใช้ภายใน ยาน้ำใช้ภายนอก ยาผงขี้ผึ้ง ยาผง เตรียมภาชนะบรรจุยา และการเตรียมยาล่วงหน้า
- 3) งานทางด้านคลังยา สามารถดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้
 1. ดูแลและป้องกันการสูญหาย และอัคคีภัย
 2. รับพัสดุจากบริษัทขนส่ง
 3. ทำบัญชีรับ-จ่ายเวชภัณฑ์
 4. จ่ายยาให้หน่วยงานต่าง ๆ ตามใบเบิก

5. สำนวจความต้องการเวชภัณฑ์ต่าง ๆ
- 4) งานทางด้านวัสดุทางการแพทย์ สามารถดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ได้
 1. จัดเก็บบำรุงรักษาทางการแพทย์
 2. ทำบัญชีวัสดุทางการแพทย์
 3. เบิกจ่ายวัสดุทางการแพทย์
- 5) งานทางด้านส่งเสริมวิชาการ ได้แก่ งานสาธารณสุขมูลฐาน สามารถร่วมดำเนินการเกี่ยวกับเรื่องต่อไปนี้ได้
 1. ออกหน่วยให้คำแนะนำเกี่ยวกับการรักษา
 2. จัดจ่ายยาในโครงการบัตรสุขภาพ
 3. แนะนำเกี่ยวกับยาหักกองทุนเวชภัณฑ์ยา และ อสม./พสส. ในงานสาธารณสุขมูลฐาน
 4. ให้สุศึกษาเกี่ยวกับการรักษาแก่ประชาชนทั่วไป ทั้งรายบุคคล และรายกลุ่ม
- 6) ปฏิบัติงานอื่น ๆ ที่เภสัชกร หรือผู้อำนวยการพยาบาลมอบหมาย

7. ระเบียบการศึกษา การวัดผล และการประเมินผล

1) ระยะเวลาการศึกษาตามหลักสูตร

การศึกษาตลอดหลักสูตรใช้เวลา 2 ปี เปิดเรียนภาคการศึกษาที่หนึ่ง ในวันจันทร์ สัปดาห์แรกของเดือนมิถุนายน และสิ้นสุดการศึกษาก่อนถึงครึ่งปีที่สองในสิ้นสัปดาห์ที่สองของเดือน พฤษภาคม

2) ระบบการศึกษา

ใช้ระบบการศึกษา ระบบหน่วยกิต ทวิภาค

3) การคิดหน่วยกิต

วิชาภาคทฤษฎี 1 หน่วยกิต หมายถึง รายวิชาที่ใช้เวลาเรียน 1 ชั่วโมงต่อ สัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา หรือใช้เวลาเรียนรวมกัน 18 ชั่วโมง

วิชาภาคปฏิบัติ 1 หน่วยกิต หมายถึง รายวิชาที่ใช้เวลาฝึกปฏิบัติ หรือทดลอง 2 - 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา หรือใช้เวลาฝึกปฏิบัติ หรือทดลองรวมกัน

36-54 ชั่วโมง

วิชาภาคปฏิบัติงานวิชาชีพ 1 หน่วยกิต หมายถึง รายวิชาที่ใช้เวลาฝึกปฏิบัติงาน วิชาชีพทั้งงานและนอกสถานที่ หรือฝึกภาคสนาม 4-6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์เป็นเวลา 1 ภาคการศึกษา หรือใช้เวลาฝึกปฏิบัติงานวิชาชีพ รวมกัน 72-108 ชั่วโมง

4) รหัสที่ใช้

1. รหัสหน้าชื่อวิชา ประกอบด้วยตัวอักษร และตัวเลข

ตัวอักษร	หมวดวิชา
ส.	หมายถึง วิชาในหมวดสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์
ภ.	" วิชาในหมวดภาษาไทย
ว.	" วิชาในหมวดคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
พ.	" วิชาในหมวดพื้นฐานวิชาชีพ
วภ.	" วิชาในหมวดวิชาชีพเกษตรกรรม
ตัวเลข	หมายถึง ปีที่เรียน กลุ่มวิชา และลำดับรายวิชาในกลุ่ม ซึ่งปรากฏ

อยู่หน้าชื่อวิชา

หลักร้อย หรือตัวต้น หมายถึง ปีที่นักศึกษาเรียนรายวิชานั้น

หลักสิบ หรือตัวกลาง หมายถึง กลุ่มวิชาหรือวิชาที่มีลักษณะเดียวกันตามที่ได้

กำหนดไว้

หลักหน่วย หรือตัวท้ายลำดับของรายวิชาในแต่ละกลุ่มวิชา ถ้ากลุ่มวิชาที่มีราย วิชามากกว่า 9 วิชาขึ้นไป จะใช้ตัวเลข 2 หลัก โดยให้จัดเส้นใต้ที่ตัวเลขทั้งสองหลักนั้น

2. รหัสหลังชื่อวิชา

ว. 131 เคมีทั่วไป 2-2-3

ตัวเลขต้น หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่เรียนภาคทฤษฎีคือ 2 ชั่วโมง/สัปดาห์

ตัวเลขกลาง หมายถึง จำนวนชั่วโมงที่เรียนภาคปฏิบัติหรือทดลอง คือ 2 ชั่วโมง/

สัปดาห์

ตัวเลขท้าย หมายถึง จำนวนหน่วยกิตทั้งหมดของวิชานั้นคือ 3 หน่วยกิต

5) ระเบียบการสอบ

นักศึกษาต้องมีเวลาไม่ต่ำกว่า 80 % ของแต่ละวิชา และมีคะแนนความประพฤติไม่ต่ำกว่า 80 % จึงจะมีสิทธิ์เข้าสอบได้

นักศึกษาที่มีสิทธิ์เข้าสอบได้ จะต้องปฏิบัติตามดังนี้

1. นักศึกษาต้องเข้าสอบตามวัน เวลา และสถานที่ที่สถานศึกษากำหนดไว้หากขาดสอบโดยไม่มีสาเหตุจำเป็น หรือโดยไม่ได้รับอนุมัติ ให้ถือว่าสอบตกในการสอบครั้งนั้น
2. นักศึกษาต้องชำระค่าสอบที่สถานศึกษาจัดให้ และจะนำกระดาษสอบออกจากห้องสอบไม่ได้
3. นักศึกษาจะเข้าห้องสอบได้ ต่อเมื่อได้รับอนุญาตจากอาจารย์ควบคุมห้องสอบ
4. นักศึกษาจะออกจากห้องสอบเป็นการชั่วคราวได้ต่อเมื่ออาจารย์ผู้ควบคุมอนุญาต
5. นักศึกษาเข้าห้องสอบสายเกิน 1/4 ของเวลาสอบ จะหมดสิทธิ์เข้าสอบวิชานั้น
6. หากผู้ใดทุจริต หรือส่อเจตนาทุจริตในการสอบด้วยวิธีใด ๆ ก็ตาม อาจารย์ผู้ควบคุมมีอำนาจสั่งให้ผู้ผู้นั้นออกจากห้องสอบ หรือแจ้งให้อาจารย์เจ้าของวิชาทราบและให้ถือว่าสอบตกในการสอบครั้งนั้น โดยให้อาจารย์ผู้ควบคุมรายงานการทุจริตให้ผู้อำนวยการสถานศึกษาทราบทุกกรณี เพื่อพิจารณาโทษทางวินัยร่วมกับคณะกรรมการการบริหารสถานศึกษา

6) ระเบียบการวัดผลและประเมินผล

1. ผลการสอบของแต่ละวิชาจะวัดออกมาเป็นระดับชั้น (Grade) และมีค่าระดับชั้น (Grade point) ดังนี้

ระดับชั้น	ความหมาย	ค่าระดับชั้น
A	ดีมาก (Excellent)	4
B	ดี (Good)	3
C	พอใช้ (Fair)	2
D	อ่อน (Poor)	1
F	ตก (Failure)	0
E	มีเงื่อนไข (Condition)	ให้แก้ตัวใหม่
I	ยังไม่สมบูรณ์ (Incomplete)	

การให้ F กระทำด้านกรณีต่อไปนี้

- ก. นักศึกษาเข้าสอบแล้วตก
- ข. นักศึกษาขาดสอบโดยไม่ได้รับอนุญาต หรือไม่มีสาเหตุจำเป็น
- ค. นักศึกษาทำผิดระเบียบสอบไล่ และได้รับการตัดสินให้สอบตก
- ง. นักศึกษามีสิทธิ์เข้าสอบ เนื่องจากระยะเวลาเรียนภาคปฏิบัติ และภาคทฤษฎี เวลาเรียนไม่ถึง 80% ของเวลาเรียนรายวิชา

นักศึกษามีสิทธิ์แก้ F ในวิชานั้น ๆ โดยจะต้องสอบแก้ตัวได้ 1 ครั้ง ภายใน 2 สัปดาห์ หลังจากประกาศผลสอบ และระดับชั้นที่ได้ต้องไม่เกิน C ในหมวดวิชาชีพ และ D ในหมวดวิชาอื่น ๆ

สำหรับผู้ตกซ้ำชั้น ยกเว้นไม่เรียนวิชาที่ได้ระดับ B ในหมวดวิชาชีพ และ C ในหมวดวิชาอื่น ๆ

การให้ E กระทำด้านกรณีต่อไปนี้

นักศึกษาที่อาจารย์ผู้สอน และหัวหน้าแผนกวิชาพิจารณาเห็นว่าไม่สมควรให้ตกควรถูกให้โอกาสแก้ตัวใหม่ เมื่อให้โอกาสแก้ตัวแล้วเห็นเหมาะสมจะเปลี่ยนระดับชั้นได้ แต่การเปลี่ยนระดับชั้นจะต้องไม่สูงกว่า C ในหมวดวิชาชีพเกษตรกรรม และไม่สูงกว่า D ในหมวดวิชาอื่น ๆ

การให้ I กระทำด้านกรณีต่อไปนี้

นักศึกษาที่มีเหตุสุดวิสัยเกิดขึ้น เช่น การเจ็บป่วย และได้รับอนุมัติให้ลาป่วยได้ ฯลฯ หรืออาจารย์ผู้สอน และหัวหน้าแผนกวิชาเห็นสมควรให้รอผลการศึกษา เพราะนักศึกษายังทำงานที่เป็นส่วนประกอบการศึกษาของรายวิชานั้นยังไม่สมบูรณ์

การเปลี่ยน I ให้เป็นระดับชั้นที่เหมาะสมกับคุณภาพของการสอบ หรืองานให้กระทำได้ เมื่อนักศึกษาได้ทำการสอน และหรือทำงานครบถ้วนตามที่กำหนดไว้แล้ว ทั้งนี้ต้องให้เสร็จสิ้น ภายในเวลาที่อาจารย์ผู้สอนจะสามารถรายงานผลการสอบได้ภายใน 2 สัปดาห์แรก ของภาคเรียนถัดไปเป็นอย่างช้า หากพ้นกำหนดนี้แล้ว ให้อาจารย์ผู้สอนประเมินผลการศึกษาของรายวิชานี้ตามระดับชั้นที่เห็นสมควร แต่ต้องไม่เกิน C ถ้ามีเวลาเรียนครบเกณฑ์

การให้ I ถ้าเป็นภาคปกติ ให้ฝึกภาคปฏิบัติเพิ่มเติม หรือเขียนรายงาน ถ้าเป็นภาค
ทฤษฎีให้สอบแก้ตัว

2. ผลการเรียนของหมวดวิชาชีพเกษตรกรรมต้องไม่ต่ำกว่าระดับ C จึงถือว่าสอบ
ได้ สำหรับหมวดวิชาอื่น ๆ ไม่ต่ำกว่าระดับชั้น D จึงถือว่าสอบได้

3. นักศึกษาชั้นปีที่ 1 ภาคแรกถ้าสอบได้คะแนนเฉลี่ยสะสม 1.5 ไม่ถึง 2 ยังให้
คงสภาพเป็นนักศึกษาอยู่

4. นักศึกษาต้องได้รับคะแนนเฉลี่ยสะสมประจำปีไม่ต่ำกว่า 2 จึงจะถือว่าสอบผ่าน
เลื่อนชั้นได้ มิฉะนั้นต้องเรียนซ้ำชั้น

5. นักศึกษาซ้ำชั้น 2 ปีติดต่อกัน หกสิทธิ์การเป็นนักศึกษา

6. นักศึกษาผู้ใดได้รับชั้น F วิชาใด ต้องนำค่าหน่วยกิตของวิชานั้นมาคิดเฉลี่ย
สะสมด้วย

7. การคิดคะแนนแต่ละวิชา ถ้าวิชาใดมีการแบ่งสอบย่อยหลายครั้ง การคิดคะแนน
ของวิชานั้น ๆ ให้เก็บเป็นคะแนนสะสมไว้ตามเปอร์เซ็นต์ของการศึกษาแต่ละวิชาที่ศึกษาไปแล้ว
และเก็บมารวมคะแนน คิดคะแนนเป็นค่าระดับของการศึกษาครั้งสุดท้ายของการสอบประจำภาค

8. นักศึกษาจะสำเร็จการศึกษาได้ต้องมีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรไม่ต่ำกว่า 2

8. โครงสร้างของหลักสูตร

1) ระยะเวลาในการศึกษา

หลักสูตรมีกำหนดเวลาการศึกษา 2 ปี

2) จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร 85 หน่วยกิต ประกอบด้วย

1. หมวดวิชาพื้นฐานทั่วไป	22 หน่วยกิต
2. หมวดวิชาพื้นฐานวิชาชีพ	23 หน่วยกิต
3. หมวดวิชาชีพ	40 หน่วยกิต